

POSLOVNA PRATNJA

DŽENET EJNDŽEL

Prevela
Biljana Stojanović

■ Laguna ■

Naslov originala

Jeannette Angell
CALLGIRL

Copyright © 2004 by Jeannete Angell
Translation Copyright © 2007 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Jeste li sigurne da biste drugačije postupile
da ste se našle pred ovakvim izborom?*

Dženet Ejndžel

Kao pisac ove knjige želim da zahvalim mnogima koje ovde ne smem imenovati, ponajviše i naročito Riđoj, kao i ženama koje su radile kod nje, na velikoj pomoći pri pisanju ove knjige.

Zahvaljujem i suprugu, koji mi je bio prvi lektor i uzdigao ovu knjigu (kao i sve moje knjige) na daleko viši nivo od onog sa kog je počela. On je pametniji nego što ću ja ikada biti, i neporedivo bolji stvaralac nego što misli.

Srdačno zahvaljujem svom agentu Filipu Spiceru, koji je zaista poboljšao ovu knjigu (tako što mi ju je nebrojeno puta vraćao na reviziju!) i strpljivo je nudio mnogim izdavačima pre nego što ju je udomio. Hvala i Lukasu Ortizu na podršci tokom celog tog postupka. I konačno, hvala Martinu i Džudit Šepard iz *Permanent presa* što su verovali u *Poslovnu pratnju* onda kada niko drugi nije verovao.

UVOD

Ljudi me svašta pitaju na tu temu. To si radila? Šališ se, naravno? Kako si počela? Kako to stvarno izgleda? Kakvi ljudi koriste te usluge? Kakve devojke rade taj posao?

Naročito su muškarci potpuno opčinjeni. Žele o tome da razgovaraju, ponavljaju ista pitanja, nije im dovoljno podataka. Kao da zaviruju u neki tajanstveni poluzabranjeni svet, karikiran pornografijom, koji konzervativci napadaju, a gotovo svi o njemu raspravljaju. Muškarce obuzme snažno seksualno uzbuđenje kada o tome razmišljaju. Žene zanima kako bi bilo da im neko plati – i to dobro – za nešto što inače naplaćuju na drugi način.

Ne mogu izbeći ni da me se ljudi malo uplaše kada me vide. Mogla bih biti – i jesam – jedna od njih. Njihova sestra, susedka, devojka. Niko tako ne zamišlja kurvu. Možda ih zbog toga i plašim.

Oni žele da devojke za zabavu budu drugačije, prepoznatljivije. Tako su bezbedni.

Međutim, u stvarnosti, naravno, obično nismo takve. Kod onih devojaka noću na ulicama odmah je sve jasno. Da budem iskrena, od tih se devojaka uvek na smrt prepadnem. Jedne noći izašla sam sa Riđom i zaključale smo vrata automobila kada

smo prolazile pored njih, a *navodno* se bavimo istim poslom. Zapravo nemamo ničeg zajedničkog.

Međutim mi, devojke za zabavu, žene koje rade u agencijama za poslovnu pratnju, naročito u onim skupim, i to naročito onim koje vode žene, ne razlikujemo se od drugih. Čak nismo nužno ni lepše. Zato ih plašimo: jer, vidite, mogle bismo biti jedna od vas.

Možda i jesmo.

Mrzim da u književnosti pominjem televiziju, ali moraću. U poslednje vreme redovno gledam emisiju pod nazivom *Zapadno krilo*, inteligentnu, duhovitu, politički angažovanu i ljudski osećajnu nedeljnu dramu. Zadivljena sam likovima, njihovom promišljenošću i predanošću.

Ipak, u jednoj od prvih epizoda jedan lik izlaže jednoj devojci za zabavu iste te pretpostavke koje se čine takoreći opštim: da ona nema morala, da bi sve uradila za novac, da je u suštini *sama* svoja profesija, a da tom svojom profesijom ne treba da se ponosi.

Koja bi od nas prešla preko takve pretpostavke?

Molim vas, čujte ovo. Devojke za zabavu imaju morala. I mi donosimo odluke, kao i svi drugi, na osnovu verskih i moralnih ubeđenja. Mi smo demokrate, republikanci, nezavisne, socijaliste i liberali. Neki od nas vole male životinje. Niti smo opsednute seksom, niti smo nimfomanke. Imamo veze, gradimo poverenje, čuvamo tajne. Mi smo ćerke, sestre i majke; mi smo supruge.

Istina je da smo potrebne muškarcima. A ne žele da im budemo potrebne. Tako da nás zbog toga krive. Zbog toga se muslimanke moraju skrivati od muškaraca – navodno su one krive što izazivaju muškarce. Zbog toga su „kurve“ nemoralne – jer im je posao da zadovolje nemoralno u svima nama.

Stoga – pokušajte sve to da zanemarite. Sve svoje pretpostavke, sva uslovljavanja. Makar nakratko oslobodite se krivice, predrasuda i osuđivanja. Tek tada možete čuti moju priču.

Upravo sam 1995. godine doktorirala iz društvene antropologije i očekivala stalno radno mesto na nekoj uglednoj ustanovi za visoko obrazovanje. Umesto toga, primljena sam na niz mesta kao honorarni predavač jer većina univerziteta više nije zapošljavala profesore, ili ih je zapošljavala veoma malo. Naposljetku, to je bilo devedesetih, te donacije i druga sredstva više nisu bili izdašni kao nekada. Bila sam voljna da tako i nastavim jer sam tu profesiju izabrala. To mi je bio poziv.

Kada sam počela da radim u agenciji za poslovnu pratnju, predavala sam na semestralnoj osnovi i plaćali su mi – na kraju semestra – ne tako zavidan iznos (neoporezovan) od hiljadu trista dolara po grupi.

Žena koju nazivam Riđom vodila je agenciju koja bi se mogla svrstati u srednju klasu agencija za poslovnu pratnju. Da vidimo: kako to da objasnim? Nisu joj dolazile rok-zvezde kada gostuju u gradu, ali dolazili su njihovi pratioci. Dolazili su vlasnici preduzeća, ali nisu to baš preduzeća za koja se naširoko čulo. Dolazili su vlasnici stanova u „Četiri godišnja doba“, ali nikada vlasnici stanova u starom Kastom hausu. Nikada nije pružala usluge onima koji žele pušenje na brzaka u automobilu; međutim, retko su tražili i da na nedelju dana odvedu devojku na Bahame.

Riđa je oglašavala da traži radnice, a razlikovala se od drugih po tome što je tražila bar nešto fakultetskog obrazovanja. Činjenica je da je pomogla mnogim studentkinjama da otplate kredite. Imala je jednu posebnu uslugu: dobro je poslovala sa onima koji uz seks traže prosveteni razgovor. I devojke i korisnici usluga su joj bili odani, a ona se trudila da prema svima bude pravedna.

Usluge su koristili profesori univerziteta, trgovci akcijama i pravnici. Bilo je likova iz podzemlja koji su nudili da joj „srede“ probleme i zaludenika za računare koji ne razlikuju veličinu grudnjaka C od C-drajva na računaru. Bilo je tu vlasnika restorana, noćnih klubova i banja. Bilo je hendikepiranih, zaposlenih, društveno neprilagođenih, pred ženidbom. Sa devojkama su se vidali u kancelarijama, restoranima, na brodovima, kao i u sopstvenim bračnim krevetima, štrokavim motelima u tržnim centrima i apartmanima u hotelu *Park Plaza*. Bili su to najnevidljiviji, najbeznačajniji muškarci iz Bostona kojima je zajedničko jedino to što mogu da potroše dvesta dolara za sat druženja.

Vreme koje plate trošili su na razne načine, što je moj odgovor svakome ko osudi pružanje seksa za novac kao nešto što navodno ponižava – a neko će ga neizbežno *osuditi*, u razgovoru o toj profesiji. Na osnovu mog iskustva, to je krajnje glupo.

Mislite da se ovde samo igram značenjima reči, zar ne? Nije tako: saslušajte me, pa ćete videti da ne ulepšavam. U mnogim zanimanjima ljude plaćaju na sat, zar ne? Poslodavci angažuju stručne konsultante, na primer, za oblasti koje su im potrebne, korisne ili u koje žele da ulože novac. Poslodavac – ili korisnik – plaća vreme konsultanta na sat. U okviru tog vremena konsultant za korisnika obavlja određene prethodno ugovorene zadatke na koje su obe strane pristale.

Konsultant svojom stručnošću i iskustvom stvara nešto za korisnika; on ne „prodaje“ svoju stručnost. On je obrazovani profesionalac: ima znanje iz oblasti za kojom postoji potražnja i za koju je korisnik voljan da plati prethodno određenu naknadu na sat. On zapravo prodaje vreme. Zadržava stručnost; kupac zadržava proizvod; ali sati uloženi u zadatak su potrošeni.

Devojka za zabavu je konsultant, koristi stručnost i iskustvo u zavodjenju i pružanju zadovoljstva da bi ispunila usmeni ugovor sa korisnikom svojih usluga, koji je plaća na sat da bi ispunili ugovoreni zadatak. Ona je obučena profesionalka koja ima znanje iz oblasti za kojom postoji potražnja a za koju je

korisnik voljan da plati prethodno određenu naknadu na sat. Ona svojom stručnošću i iskustvom stvara nešto za korisnika; ona ne „prodaje“ stručnost, niti oruđe koje koristi za rad.

Volela bih da mi objasnite kakav to jaz postoji između u dvoje ljudi, kako je to jedno uniženo više nego drugo, jer ja to, iskreno, ne vidim.

Neke moje prijateljice rade kao konobarice u takozvanim finim restoranima u Ulici Njuberi i Aveniji Kolambus, kao i na obali, i ja se izvinjavam, ali *nikada* ne bih trpela ono što one moraju da podnesu svake večeri. Nema tih para.

A kada smo već kod novca, ovo je zaista lepa svota na sat. Imajte na umu da mi ni sa kim ne moramo da delimo to što dobijemo – nema državnih poreza, niti socijalnog osiguranja. Povlačim reč: to je neviđena svota na sat.

Ponekad nema seksa. Povremeno usamljeni muškarci samo traže društvo, nekoga ko će ih saslušati: isplati se. Sećam se jedne scene na početku filma *Frenki i Džoni*, kada Al Paćino, tek pušten iz zatvora, plaća ženu da se „ušuška“ s njim – da mu dozvoli da zaspi sklupčan uz njeno telo, u njenom zagrljaju. Ta scena mi je oduvek izgledala neverovatno dirljivo.

Neki to vreme koriste za javno pojavljivanje u restoranima ili na koncertima, zato što im je za tu priliku zaista potrebno društvo ili zato što žele da pokažu da mogu izaći s lepom devojkom. Neki nas dožive kao zamenu za psihoterapeuta pa koriste to vreme da pričaju, da ih neko sasluša, čuje njihove probleme, njihovu prazninu.

Međutim, većina ih ipak želi seks. Neki brzo i delotvorno, posle čega devojka može slobodno da ode; drugi žele da to bude nešto nalik ljubavnom sastanku i bune se ako im se učini da su dobili i minut manje nego što su platili. A tu se dešava sve što možete zamisliti.

Sva imena u ovoj knjizi sam promenila, osim svog, iz više razloga, koje sam sigurna da ćete razumeti. Međutim, ništa nije

izmišljeno. Ti ljudi su stvarni. Ja sam stvarna. Sve se ovo odigralo u Bostonu u drugoj polovini devedesetih. Zaista.

Dakle... jeste li od onih znatiželjnika, radoznalih koje to zanima? Zanima li vas šta mislimo, kako se osećamo, ko smo?

U tom slučaju, dobro došli u moj svet.

PRVO POGLAVLJE

„Pazite pri ulasku i izlasku... Pazite pri ulasku i izlasku!“ Stajala sam na peronu podzemne železnice u Londonu i slušala bestelesni glas koji mi govori tonom ne tako prisne dadilje da pazim kud stajem. Bila sam zahvalna na pažnji, ako ne i kako je izrečena.

Tako sam poslušno pazila na rupu dok sam stajala i razmišljala o oglasu u novinama u mojoj torbi preko ramena. Činilo mi se da je do te mere uočljiv da svi na peronu tačno znaju šta sadrži i kako glasi.

Finiks sam kupila usput pred sam odlazak iz Bostona, vođena nagonom koji i nije tek nagon, ali tako se ispoljio. Takvi su obično moji nagoni. U Londonu sam nedelju dana predavala u Londonskoj ekonomskoj školi, ali misli mi nisu baš bile zao-kupljene poslom.

Trebalo je da budu, naravno. Bila sam počastvovana i povlašćena što sam ovde, a na profesionalni život ne treba da utiču problemi u privatnom životu. Međutim, tako to uvek biva, zar ne? Čini vam se da ih možete razdvojiti, smestiti život u pregradice gde se ništa ni sa čim ne preklapa. Ako tako mislite, niste u pravu.

Moj privatni život je vapio za pažnjom. Glasno. Bio mi je potreban novac. Bilo mi je potrebno mnogo novca, i to brzo.

Novac mi je bio potreban jer je Piter, moj bivši dečko, ne samo odlučio da ode u San Francisko da se nađe s nekom bivšom (koju je iza mojih leđa tucao sve vreme dok smo bili zajedno, kako se ispostavilo) već mi je pred odlazak ispraznio i tekući račun. Nema mu ravnog.

Bilo je vreme da se plati stanarina. Od novca koji sam imala na poharanom računu u banci trebalo je da živim do kraja semestra. Tada je trebalo da me plate na koledžu gde sam predavala sociologiju kao izborni predmet. Morala sam da živim u tim okvirima, unapred planiram potrošnju, bez naknadnih nepredviđenih izdataka.

Piterov odlazak je sigurno spadao u nepredviđene izdatke.

U svakom slučaju, semestar se završavao tek za dva meseca. Zbog toga mi je bilo potrebno mnogo novca.

Na sebi svojstven način, prevazišla sam te teške trenutke. Jedne večeri sam se napila i sažaljevala samu sebe, a narednog jutra ustala, uradila šta sam mogla da izlečim mamurluk i sastavila spisak. Volim spiskove, uvek sam ih volela. Spiskovi me održavaju u uverenju da ja vučem konce. Navela sam sve moguće puteve kojima mogu da dođem do potrebnog novca.

Spisak je bio obeshrabrujuće kratak.

Nisam htela da tražim pomoć ni od koga, to pre svega. Niti od porodice, niti od Vlade Masačusetsa. Sama sam loše prosudila, dakle nije u redu da od drugih tražim da plaćaju moje greške. Te tako, iako sam na spisku navela „pomoć Vlade“, zanemarila sam je i nastavila.

Namrštila sam se na preostale tačke, precrtala „čuvanje dece“, zbog toga što zaista ne umem s decom, kao i zato što se tako malo plaćalo da mi ne bi mnogo pomoglo, i ponovo se namrštila na ono što je ostalo.

Moraću da isprobam *jednu* od ovih mogućnosti. Nije mi mnogo izbora ostalo. Duboko sam udahnila i krenula na posao.

Pozvala sam broj koji sam našla u nekom studentskom listu, *BU* ili *Severoistočnom* ili tako nešto, onakav kakve smo svi videli, u kom se traže ljudi koji će u kabinama odgovarati na po devetsto poziva. Mislim na priču o seksu, da ih ubedite da se palite na njih.

Pa dobro, ono đubre pokvareno od mog bivšeg *zaista* mi je reklo da imam seksi glas, tako da sam pomislila da vredi pokušati. Naravno, samo ću jednom to uraditi.

Jasno je bilo da nisam mnogo razmišljala, jer sam bila potpuno nepripremljena za taj odvrtni razgovor. Nisam unapred zamislila zaista jezive slike: nizove majušnih kabina u kojima žene sa slušalicama i mikrofonom pričaju; ne prestaju da pričaju. Na telefonima su im svetlele lampice. Uglavnom su bile sredovečne, opuštene kože i sa drečavom šminkom, a delovale su tako nezainteresovano da bi to moglo biti okrutno da sve nije delovalo tako beznadežno.

Nisam zamislila ni premladog ljigavog tipa, sveg u mindušama, koji me nije ni pogledao dok je cedio reči preko čačkalice zalepljene za donju usnu. Očiju nije odvajao od golišavog časopisa koji je prelistavao. „Ovako, srce. Osam dolara na sat, najmanje dva poziva.“

„Šta znači to najmanje dva poziva? Dva poziva na sat?“

Time sam zaslužila da me pogleda. Nisam mogla da procenim da li iz zainteresovanosti ili sažaljenja. „Dva poziva *istovremeno*.“

Zurila sam u njega. „Misliš da dvoje ljudi držim na vezi...?“

„Da, tako je.“ Zvučao je kao da se neverovatno dosađuje. „Ako jedan želi da budeš gimnastičarka iz Ukrajine, a drugi da budeš tetovirana lezbejka, tako se i ponašaj. Vreme je novac. Želiš li posao?“

Neprestano sam zamišljala šta mušterije kažu kada ih pomešate. Nije se moglo opisati. Sigurno. Za osam dolara na sat. Može se dogoditi.

Tako sam odustala, pocepala spisak i na neko vreme me ponovo obuze strah zbog novca. Računi su neprestano stizali, kako to i biva: vreme se ne zaustavlja kada neko bankrotira. Kroz zarđali otvor poštanskog sandučeta mogla sam da pročitam zvanična slova: nastala u računaru, odštampana na tankim kovertama. Neke su bile oivičene crvenom trakom. Nema potrebe da ih otvaram. Znam šta piše.

Sasvim se tu uklapao jedan od izbornih predmeta koje sam predavala iz sociologije, pod nazivom *O smrti i umiranju*. Uklapao se uz moje crne misli. Podelila bih studente u dve grupe za diskusiju, zurila iznad njihovih glava kroz prozor i osećala negde u stomaku hladnu kandžu straha. Jedne od tih nedelja govorili smo o samoubistvu.

Nije zvučalo tako nemoguće.

A zatim mi se misli postepeno vratiše na novine. Ponekad bih pogledala odeljak *Kada padne mrak* u *Finiksu*, čak i pošto sam zaključila da ne mogu biti i gimnastičarka iz Ukrajine i tetovirana lezbejka, a nisam se više zaustavljala kod oglasa za pružanje usluga preko telefona.

Na sledećim stranicama, onim posle važnih telefona, bile su agencije za poslovnu pratnju.

Pogledala bih, a zatim zatvorila novine i pustila mačka Smrdu da na njima spava dok se ja pretvaram da nisu tu i neko vreme ispravljam radove studenata. Ali ipak... ali ipak.

Zašto da ne?

Zar je to tako nemoguće zamisliti? Da li zaista želim da još pedeset sati nedeljno radim u nekoj *Bordersovoj* knjižari ili *Starbaksovom* kafiću za tek nešto više od minimalca? Uostalom, to su bile sledeće mogućnosti na spisku. Čak sam išla i na razgovor. U *Bordersu* su rekli da mogu početi bilo kada.

Negde tada javio se jedan glas u mojoj glavi. Zvučao mi je nalik na majčin glas i nije mu se nimalo dopadalo u kom smeru mi teku misli. Zanimljivo je što se glas nije javio dok sam razma-

trala mogućnost za seks preko telefona, ali to je bilo potpuno drugo pitanje. Glas je sada radio i prekovremeno.

Samo sačekaj, rekoh glasu. Zastani na trenutak. Da razmislimo o ovome. Možeš sedeti u kabini i praviti se da imaš odnos sa dvojicom (ili više njih, kako se, izgleda, očekivalo) odjednom, držiš ih na vezi koliko uspeš, i vodiš isti razgovor dvadeset, trideset ili četrdeset puta za noć. Ili možeš raditi ono pravo. Jednom za noć. Za mnogo više od osam dolara.

Pa u čemu je razlika? Iskreno?

Razlika je *ogromna*, odgovori glas. Zvučao je prekorno, kao majčin glas kada se ne bismo složile po nekom moralnom pitanju. U redu, rekoh ja pokušavajući da budem otvorena: ali zašto? Gde se *zaista* povlači crta? Zašto je jedno poluprihvatljivo, a drugo potpuno neprihvatljivo? Ne biste imali odnos za pet dolara: to prihvatam. Da vidimo: da li biste za pet stotina? Za pet hiljada? Pet miliona? A, da, to je nešto drugo, zar ne? Znači, kako Čerčil jednom reče, sada znamo ko ste, samo treba da vam odredimo cenu.

Glas se neobično učutao. Ne mogu ga kriviti: teško je odgovarati Čerčilu.

Kasnije, kada sam upoznala druge devojke za zabavu, postavila sam im isto pitanje. Zašto se seks bez obaveza s nekim koga pokupite u baru za samce smatra prihvatljivim, ali ne i seks kao poslovna ponuda? Šta je moralnije? Mari je rekla da je odlučila da radi za tu agenciju onoga trenutka kada se prisetila koliko je muškaraca od kojih joj se kasnije ježila koža od odvratnosti pustila da stave penis u nju – i to ne za novac.

To vas zaista natera da se zamislite.

Puštala sam ono đubre pokvareno da me dodiruje, ljubi i jebe. Sada me od same pomisli na njegovog đoku, ruke i jezik spopadne mučnina, osetim se nekako prljavo.

A na kraju se ispostavilo da sam *ja njemu* platila.

Tako sam uzela *Finiks* na putu za Logan i Englesku, sela u studentsku spavaonicu, koju sam jedino mogla sebi i da priuštim

za tih nedelju dana dok sam tamo predavala, otvorila odeljak *Kada padne mrak* i pročitala oglase.

Jedan sam zaokružila.

Riđa je preko telefona zvučala oštro. „Možete odbiti da odete ako vam se ne dopada kako tip zvuči ili vam se javi loš predosećaj“, rekla je. „Možete odbiti sve što traži a što ne želite da radite, i ja ću vas podržati. Jedino ne smete krasti mušterije.“

„Krađi mušterije?“ Mora da sam zvučala tupavo.

„Da, da im proturite svoj broj telefona, sklapate dogovore s njima. Da se nalazite bez posredovanja agencije. To stalno pokušavaju. Ove redovne sam dovela u red, ali uvek pokušaju s novom devojkom.“

Nikada mi nije palo na pamet da kradem mušterije. Smatrala sam da je smisao rada preko agencije upravo u tome da me agencija štiti. Pa dobro, još sam bila zelena u tom pogledu.

Održala je jezgrovit, očigledno dobro uvežban govor. Pokušah sve to da razumem. Ovaj posao je lov u mutnom, ponekad nije loše, a ponekad je malo gore. Nikada to niste radili? Dobro je: to vole. Vole da misle da su vam prvi. Tačno sat vremena. Ja dobijam šezdeset dolara, ostalo je vaše. Napojnica je vaša, ali ne nadajte se previše; prošle su osamdesete. Niko više ne daje napojnice. Zašto onda ne biste probali, samo jedan odlazak? Samo mi dajte svoj opis, a ja ću vas poslati kod nekoga, potom možete odlučiti želite li to ponovo da radite ili ne.

Mogla sam se zakleti da negde u toku priče zamalo nije zevnula.

Ja sam bila potpuno budna. Sva ustreptala sam odgovarala, ali izgleda da sam dala prave odgovore; očigledno sam prošla ispit kojem me je podvrgnula. Kada sam završila, napravila je veoma kratku pauzu. „Hm. Dobro. Večeras ću vas poslati da se vidite s Brusom. Znam da ćete mu se dopasti.“

„Večeras?“ To je bilo blizu, ma koliko ja bila nestrpljiva. Previše stvarno, prebrzo. Uspaničih se. „Riđa, nisam lepo obučena...“ Na sebi sam imala farmerke i majicu, a preko crni prsluk i maslinastu jaknu od lana. Nisam tako zamišljala odeću devojke za zabavu. (Kao da ja znam nešto o tome: videla sam *Ulicu polumeseca* i *Zgodnu ženu* i to je to. Može se reći da su mi izvori ograničeni.)

Osim toga, nije jedino pitanje bila moja odeća. „Vidite, nada-la sam se da ćemo se upoznati pre nego što počnem“, rekla sam. Zna-te već, nešto kao pravi razgovor za posao.

„Nema potrebe“, rekla je ona odsečno. „Ne možete dati lažni opis, momak sa kojim se budete videli reći će mi istinu. Ne moram vas ja prva videti.“

„Ja želim da me vidite“, reko-h, a mislim da sam zvučala nestrpljivo i nisam znala šta da uradim u tom pogledu. Htela sam da se predstavim kao da sam – pa, recimo, na granici otmenog. „Ne kažem da ima problema, izgledam mlado, lepo, samo...“ Glas mi se izgubi. Sada sam zaista zvučala neuverljivo. Odličan razgovor. Veoma rečito. Probaj tako da održiš čas.

Glas joj se gotovo neprimetno promeni. Kasnije, kada sam upoznala Riđu, naučila sam da prepoznajem tu njenu blagu promenu u ponašanju i odnosu: dadilja koju ne slušaju deca koju čuva. Očekuju se poslušnost i slaganje. Nemoj mi reći da ćeš biti teška za saradnju. „Ovde radi mnogo različitih žena.“, rekla je. „Naše mušterije imaju razne ukuse. Već sam se setila jednog ili dvojice sa kojima ćete, mislim, uživati; jedan je hirur-g, a drugi muzičar. Ti momci vole da razgovaraju, cenice vas, ne žele samo posetu na brzaka.“ Shvatila sam da pazi da ne izgovori reč na S, da ne bude preciznija nego što mora da bude. „Mislim da će vam prijati s njima.“ Dobro, deco, dosta ste se igrali, slušajte dadilju.

Reko-h joj, trudeći se da ne zvučim tvrdoglavo niti prkosno: „Ipak bih najpre želela da vas upoznam. Hoću da me vidite. Hoću da budem sigurna.“

Riđa je bila isključiva. „Nema svrhe da se sastajemo ukoliko vam se ne dopadne posao, ukoliko ne želite i nadalje da ga radite. I ne brinite – savršeno ste obučeni. Mnogi vole sportsku odeću. Ili probajte, ili nemojte. Vi odlučujete. Pozovite me u sedam, ako želite, a ja ću zakazati.“

I to je bilo to. Probajte, ili nemojte.

Odlučila sam da probam.

Održala je reč. Kada sam je ponovo pozvala, ispalila je rafal podataka brzinom automata, a ja ih nažvrljah na poleđini koverte iz džepa jakne. „Zove se Brus, broj mu je 555-4629. Vi se zovete Tija – tako, beše, rekoste da želite da se zovete? U svakom slučaju, imate dvadeset šest godina, pedeset sedam kilograma, mere su vam devedeset dva, šezdeset šest, osamdeset devet. Grudnjak veličine C. Student ste. Pozovite ga, a onda mi se javite pošto se čujete s njim.“

Da li uvek govori radnicama kako treba da izgledaju? Baš me je zanimalo. Nisam pitala, mada sam kasnije saznala da je Riđa zaista krojila tačan opis prema željama mušterija. Naravno, u razumnim okvirima. Sada sam, međutim, samo reagovala na brzinu kojom se sve dešavalo. Polako sam rekla: „Riđa, pozvala sam da kažem da želim da probam. Kako ste mi tako brzo našli mušteriju?“

Nasmejala se. „Imala sam osećaj da ćete pristati. A Brusa uvek zovem kada šaljem novu devojkicu. Pozovite ga. Upamtiti ste šta sam vam ispričala?“

Jedva. Mnogo podataka, pomislih dok sam zurila u kovertu. Mnogo podataka za koje nisam mislila da ću ih ikada ikome govoriti. Setih se rečenice iz *Ulice polumeseca*: „Ne brini, ispod sam naga!“

Ovi momci, izgleda, nisu to prihvatili na poverenje.

Pa dobro. Nisam imala predstavu koje su mi mere, ali na ove nisam imala primedbi. Duboko udahnih. To je to. Ja ovo zaista radim.

Brus je tražio da ponovim podatke, ali delovao je sasvim prijatno (možda sam očekivala mucanje?) i objasnio mi kako da stignem do Rivira. Do neke marine. Ispostavilo se da živi na brodu.

Bio je poput medveda, bradat, a oči su mu žmirkale iza naočara. Sedeli smo na maloj sofi u kabini jedrenjaka, pili veoma ukusno rashlađeno francusko belo vino i razgovarali o muzici, a razgovor nam je bio protkan nespretnim ćutanjem. Delovalo je neobično poznato, kao da... Da budem iskrena, bilo je kao na ljubavnom sastanku. Prvom. Na neviđeno.

Izuzetno nelagodnom.

Ustade da nam dospe vino, a kada se vratio, napadno se pravio da zeva i proteže se, što je omiljeni potez prvih srednjoškolskih romansi; ali u tom trenutku nagnuh se unapred da uzmem čašu, te promaši. Opa.

Kada malo razmislim, i nije mi najbolje išlo u srednjoj školi.

On se nakašlja. „Smem li da te zagrlim?“

Bila sam zbunjena. Sme li? Pa – ovaj, da. Došla sam ovamo da me tucaš, plaćaš dvesta dolara na sat da me tucaš, ne verujem da ću ustuknuti ako me zagrliš... Pogledah ga, na trenutak ne mogavši da odgovorim. Bio je ozbiljan. To je bilo neodoljivo.

Dok sam bila u Londonu, svašta sam zamišljala. Posle toga sam još više zamišljala dok sam sama sedela u đakuziju u tere-tani i razmišljala šta da radim. Da budem iskrena, zamislila sam mnogo sasvim nezamislivih stvari. Nikako nisam mogla da zamislim kako ovaj učtivi nespretni tip traži dozvolu da me zagrlji.

„Bilo bi lepo“, uspela sam da izgovorim, a on me sledećeg trenutka poljubi.

Sasvim sigurno kao prvi poljubac.

Uzvratih sa nešto žara, obuhvativši ga oko ramena i vrata i privlačeći dublje, bliže sebi, otvarajući usta uz njegova tako da mi jezik nežno skliznu uz njegove zube.

Upravo u tom trenutku shvatih da će sve biti u redu. Ovo nije bilo ništa nedokučivo, nastrano, niti opasno: ovo sam već radila, i to dobro, a što je najepše – uživala sam.

Zavukao mi je ruku pod majicu i podigao grudnjak, a potom mi je milovao grudi i igrao se bradavicama dok se nisu ukruatile, usana još priljubljenih uz moje. Tiho zastenjeh i privih telo bliže njemu, te osetih kako mu srce sve brže kuca i začuh kako sve brže diše. Odvojili smo se neznatno vođeni nekim zajedničkim unutrašnjim nagonom, a pogledi nam se sretoše. „Lepa si“, reče.

„Hvala“, šapnuh dok sam mu vrhom prsta prelazila preko usana.

Nakašljao se. „Da li bi – možemo li u spavaću sobu?“

Znala sam tačno šta treba da kažem; na kraju krajeva, bilo je lako. Ovo sam mogla i u snu da radim, bez razmišljanja. Nisam morala ni o čemu da razmišljam. Nije moglo delovati prirodnije. „Da, molim“, rekoh trudeći se da ne zvučim ovladana željom.

Spavaća soba nije bila daleko. Uostalom, bili smo na brodu.

Iz predostrožnosti sam kupila kondome dok sam dolazila. Oklevala sam pre nego što sam pošla za njim, navodno da bih iskapila vino iz čaše, te sam jedan iz torbe ćušnula u džep farmerki. Lepo urađeno. Malo sutra neupadljivo. Pa šta hoćete, ja sam ovde nova.

A još sam se osećala kao na prvom sastanku.

Soba beše obasjana jedino svetlošću koja je kroz otvorena vrata dopirala iz dnevnog boravka. Osim kreveta nisam mnogo šta videla. Nije bilo važno; krevet nam je zapravo jedino i bio potreban. Zbacih jaknu i prsluk, svukoh majicu i grudnjak. Polako sam to radila, zavodnički koliko sam uspela, otkopčavši grudnjak na leđima i puštajući ga da padne na pod. Brus me je posmatrao. „Lepa si“, ponovo prošapta, a ja se nasmeših i pružih ruku ka njemu, odjednom uverena u svoju moć i privlačnost. „Dodi“, rekoh sam što sam tiše i zavodljivije mogla.

Marlena Ditrih, pukni od muke.

Na kraju smo sedeli jedno do drugog na krevetu i strasno se ljubili. Kasnije sam saznala da neke devojke za zabavu ne žele da se ljube, da usne smatraju jednim delom sebe koji mogu da zadrže. Čak i sada se ne slažem. Možda je podražavanje ljubavi bolje nego nikakva ljubav. A možda ja prosto volim da se ljubim.

Nežno me je oborio na krevet, a glavu mi spustio na grudi i ustima dodirnuo bradavice. Zabacih glavu i zažmurih.

Očekivala sam da će biti užasno. Još sam bila zbunjena što je – ako ništa drugo – prijatno.

Borila sam se s dugmićima na njegovoj flanelskoj košulji, vukla ih i isprekidano disala. Raskopčah mu košulju, stadoh da mu rukom prelazim preko grudi, ka vratu i privukoh ga da me ponovo poljubi, ovog puta zahtevnije, mrmljajući nešto za to vreme.

Upetljajmo se na trenutak dok smo skidali farmerke; naposletku ih se oboje nekako rešismo, a zatim smo ležali tela stisnutih jedno uz drugo, mazeći se. Osećala sam uz nogu njegovog čvrstog đoku i ponovo uzdahnuh kada sam spustila prste i dodirnula ga; osetih kako kroz njega treperi uzbuđenje.

Ljubio mi je vrat, jezikom prelazio ključnu kost, a rukom držao dojku. Milovala sam mu đoku, nežno, pa jače, osećajući kako se celim telom pribija uz mene. Blago zastenjeh dok sam mu vrhovima prstiju blago dodirivala unutrašnju stranu butina, kovrdžave dlake, đoku, jaja. Osetih kako sam se ovlažila, kako mi se pubična kost privlači ka njemu, a on se, na moje iznenađenje, podiže na lakat. „Imaš li nešto za zaštitu?“

Čoveče. Ili je ovo najfiniji muškarac u Bostonu, ili ga je Riđa zaista uvežbala. „U džepu“, rekoh i rukom pokazah odeću na podu.

„Smem li?“ Podiže mi farmerke sa gomile, dade mi ih i odmah nastavi da mi ljubi vrat. Nađoh pakovanje kondoma, a on mi ga uze.

Zatim se uspravih u sedeći položaj i sagnuh se da bih mu usnama dodirnula đoku. Da, znam, znam, ne treba ništa raditi bez zaštite, šta da kažem, nije još svršavao, a ja sam pokušavala da pokažem da mi se dopada. Već tada sam razmišljala da nastavim sa ovim poslom.

Već sam razumela, možda samo podsvesno, čega se drži svaka devojka za zabavu. Redovne mušterije su hleb naš nasušni, zahvaljujući njima možemo i dalje raditi to što radimo. Ako nađemo nekoga poput Brusa i potrudimo se da nas traži opet, i opet.

Nisam se pitala kako ga je Riđa tako lako našla za mene, za moje prvo veče. Kasnije sam saznala da sa Brusom ima sporazum da se viđa s njenim novim devojkama. Umesto da on zove nju, ona je zvala njega. Svi su bili na dobitku: Brus je imao čast da uvede početnicu, devojka je dobijala lak zadatak. Tada mi se, međutim, jednostavno činilo da imam sreće, da ovo ipak neće biti tako grozan i mučan posao.

Sva ona pitanja – da li je ružno što mi se dopada taj posao? Treba li da mrzim to što radim za agenciju? – došla su kasnije. U tom trenutku samo mi je bilo drago što mogu to da radim, što mi nije neprijatno i dobro mi ide.

Dok je on otvarao pakovanje kondoma, ja sam mu oblizivala đoku. Povremeno bi zastao da bi mi sklonio kosu sa lica da me gleda, da gleda kako mu đoka klizi u moja usta i iz njih, između mojih usana, i uzdahnu. „Bože, kako si dobra.“

Sklonila sam se da bi stavio kondom. Ljubio me je dok je to radio, a jezici su nam se dodirivali; još je uzdahivao od zadovoljstva. Zatim ja legoh na krevet, a on na mene svojim krupnim telom, čvrsto ulazeći u mene, te ja raširih noge, obmotah ih oko njega kako bih ga uvukla još dublje, a on ponovo uzdahnu, još glasnije.

Ljubila sam mu vrat dok je prodirao u mene, a ja ga zgrabih za ramena i prihvatih ga; veliki i čvrsti đoka mu je bio u meni, a po obrazu me je grebao oštrom bradom. U jednom trenutku

mi se učini da je rekao: „Tija.“ Nisam bila sasvim sigurna, ali sam rekla: „Bruse“, a to mu je, izgleda, godilo. Ponovo zastenja i prodre još jače.

Osetih kako se oboje znojimo, iako je tek mart, a kada sam došla, bilo mi je sveže. Okrugli prozori su bili otvoreni, ali nije zbog nedostatka vazduha bilo tako vruće i meni i njemu. Milovala sam mu maljave grudi dok se on pomerao u meni i ponovo mu stegoh ruke oko ramena – gotovo su skliznule zbog znoja.

Odjednom je svršio, upravo kada sam ga uhvatila za kosu i povukla mu lice da me ponovo poljubi. Zastenja i celo telo mu se strese; privukoh ga k sebi, čvrsto ga držeći. „Tu sam, dušo“, šaputala sam. „Tu sam.“

Mogu li vam sad nešto reći? Ovaj odnos je bio žešći nego ijedan sa onim mojim bivšim, đubretom pokvarenim. A što je najbolje od svega, platiće mi.

Bilo je sve bolje. Ni traga od one žurbe posle odnosa koju obično vezujem za šeme za jednu noć. Okrenuo se na leđa i povukao me sebi, te sam glave naslonjene na njegove grudi slušala kako mu srce lupa. I dalje sam ga milovala, nežno, vrhovima prstiju se poigravajući na njegovim grudima. Blago sam dunula u znoj, a on se strese i čvršće me zagrlji. Sve u svemu, bolje od ijedne spojke na jednu noć u mom životu.

Brus nestade u kupatilu i prvi se obuče, a kada sam se pojavila iz spavaće sobe, poljubi me u obraz i dade mi već spremnu čašu vina.

Zazvoni telefon. Javio se rekavši: „Da, Tija je ovde, sačekaj malo“, i dodao mi slušalicu. „Za tebe je.“

Zbunih se. „Halo?“

Riđa je zvala. „Gotovo?“

„Da.“ Nisam imala predstavu na šta misli.

„Dobro, zovi me kada odeš.“ Sigurno je primetila da nisam razumela. Uzdahnu. „Uvek pozovem kada istekne sat. Neki momci igraju igre. Ponekad pokušaju da te navedu da duže ostaneš. On plaća tvoje vreme te se ja i potrudim da dobije ono što je platio. Ali i da ti bezbedno odeš, da ne nasedneš na

nešto, da ne nadrljaš, niti išta slično. Kreni sad, pa me pozovi iz neke govornice.“

„Dobro.“ Vratih slušalicu Brusu. Očigledno je znao kako to ide: već je bio spremio novac. Predstava je završena. „Zaista mi je drago što smo se upoznali, Tija.“

Nasmeših se i ubacih novčanice u džep jakne. „I meni je drago što smo se upoznali, Bruse. Nadam se da ćemo se ponovo videti.“

„Baš bih voleo.“ Čak je i zvučao kao da tako misli.

Otprati me preko mostića, ponovo poljubi u obraz i nakratko zagrlji. „Laku noć.“

„Laku noć, Bruse.“ I ja pođoh ka automobilu; pozeleh da zapevam, poskočim, uradim nešto veselo i radosno. Upravo sam provela prijatno večer. Pošto sam odvojila šezdeset dolara za Riđinu naknadu, zaradila sam sto četrdeset dolara. Za sat vremena.

Da li iko među vama toliko zarađuje?

Pozvah je sa prve govornice koju sam našla; učtivo upita kako je prošlo i požele mi laku noć.

Spustih slušalicu i odjednom mi pade na pamet nešto neprimereno. Setih se kako sam, dok sam sedela u onom đakuziju u klubu zdravlja, bila zahvalna što sam doživotni član (ironijom sudbine, bio mi je to poklon od majke), tako da uvek mogu tamo da odem. Bila sam zahvalna što rade kasno uveče. Sećam se kako sam sedela tamo i razmišljala kako ću, kada počnem da radim, dolaziti ovamo da bi sva neprijatna osećanja upili i odneli mehurići. Dolaziću ovamo da bih se očistila.

Uz širok osmeh uđoh u automobil da se odvezem kući. Nisam imala od čega da se čistim. Kakva neprijatna osećanja?

Te noći sam odlično spavala. Nisu me mučili košmari, nisam se budila u znoju pod pritiskom straha, nije me stezalo u stomaku. Imala sam unosan posao. Čak sam ispisala ček elektro-distribuciji.

Ovo će upaliti. A nisam se čak ni začudila što se ne osećam baš nimalo neprijatno.

DRUGO POGLAVLJE

Svanuo je naredni dan, kako to neizbežno biva i obeshrabruje. Istuširala sam se kada sam stigla kući, pa ponovo iz navike pre nego što sam se obukla i otišla na predavanja. Obukla sam odeću za koledž, što (bar po mom određenju) znači dovoljno poslovno da bih se razlikovala od studenata, ali ne toliko strogo da ljudi pomisle kako sebe preozbiljno shvatam. U akademskom svetu ove koledže ne shvataju preozbiljno. Nažalost, a nije baš ni sasvim tačno; ali zar nije Lenjin rekao da je stvarnost ono što vidimo? Tu mnogi ljudi počnu – a mnogi i završe.

Nisam želela o tome da razmišljam.

Imala sam sreće na predavanjima o *Smrti i umiranju*. Bila su ponuđena kao sporazum o saradnji između koledža i obližnje bolnice, te su ih uglavnom pohađale medicinske sestre koje su došle da steknu diplomu višeg obrazovanja. Stoga studenti nisu samo bili zainteresovani, već i veoma stručni. Pričala sam o smrti: moji studenti su se pak svakodnevno njome bavili na radnom mestu. Osećala sam se prilično poniznom pred njima.

Mada, moram priznati, tog jutra pošto sam prvi put radila za Riđu, nisam se osećala naročito poniznom. Bila sam ushićena.

Toga dana razgovarali smo o smrti i ratu. Bila mi je to jedna od omiljenih tema u programu jer je bilo toliko podsticajno